

UCHWAŁA Nr XLVI.472.2018
RADY GMINY ZŁOTÓW
z dnia 17 października 2018 r.

**w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy
Złotów na rok 2019**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487¹) oraz art. 10 ust. 3 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783²) **Rada Gminy Złotów uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Złotów na rok 2019 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Złotów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

---

¹ Zmiany zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2245, 2439, Dz. U. z 2018 r. poz. 310, 650, 1669

² Zmiany zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1458, 2439, Dz. U. z 2018 r. poz. 650

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY ZŁOTÓW na rok 2019

opracowany na podstawie art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487¹) oraz art. 10 ust. 3 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783²)

przez

Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Złotowie

1. Wprowadzenie

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków należy do zadań własnych gmin.

Zadania te obejmują w szczególności:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed pomocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności – instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych – służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W przypadku przeciwdziałania alkoholizmowi dodatkowo podejmuje się interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, które w szczególności inicjują działania wymienione wyżej.

Ustawodawca, przekazując samorządom gminnym obowiązki w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, zadbał o odrębne środki finansowe na ich realizację. Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

¹ Zmiany zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2245, 2439, Dz. U. z 2018 r. poz. 310, 650, 1669

² Zmiany zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1458, 2439, Dz. U. z 2018 r. poz. 650

2. Czym jest a czym nie jest profilaktyka?

Profilaktyka to świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne, mające na celu zapobieganie różnorodnym problemom zanim one wystąpią. Do działań profilaktycznych zalicza się również identyfikowanie jednostek lub grup zagrożonych w celu podejmowania interwencji we wczesnej fazie powstawania zachowań ryzykownych lub problemowych. Profilaktyka z definicji jest działaniem uprzedzającym a nie naprawczym. Do działań profilaktycznych nie należą na przykład różne formy terapii uzależnień lub post-rehabilitacja po leczeniu uzależnienia.

Profilaktyka uzależnień ma na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych (alkohol, nikotyna, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, leki) oraz zapobieganie różnorodnym szkodom zdrowotnym i społecznym, które są z tym związane, takim jak: groźne choroby i infekcje, wypadki drogowe, zatrucia i przedawkowania, uzależnienia, niepełnosprawność, marginalizacja, konflikty z prawem, problemy młodych ludzi w uzyskaniu zatrudnienia, akty agresji, problemy w relacjach z innymi, problemy w nauce i inne destrukcyjne lub szkodliwe czyny popełniane pod wpływem substancji psychoaktywnych oraz w związku z nimi.

Profilaktyka problemów behawioralnych obejmuje na przykład nadużywanie Internetu, komputera lub telefonu, problemowy hazard.

Profilaktyka problemów i zaburzeń psychicznych obejmuje przeciwdziałanie m.in. zaburzeniom zachowania, depresji, samobójstwom.

Profilaktyka uzależnień, problemów psychicznych i behawioralnych polega na:

- eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka używania i nadużywania substancji psychoaktywnych/problémów behawioralnych/problémów zdrowia psychicznego,
- osłabianiu/kompensowaniu zagrożeń (czynników ryzyka) poprzez działanie czynników chroniących.

Kontrolowanie czynników ryzyka jest tym, co odróżnia profilaktykę od promocji zdrowia, a także tym, co wyróżnia działania profilaktyczne spośród szerokiego spektrum oddziaływań nastawionych na socjalizację i wychowanie młodego pokolenia. Konstruowanie programów profilaktycznych powinno więc być oparte na wiedzy o czynnikach ryzyka i mechanizmach ich osłabiania lub kompensowania. Przykładami działań zmierzających do eliminowania lub redukowania czynników ryzyka jest opóźnianie wieku inicjacji alkoholowej, ograniczanie dostępności do substancji psychoaktywnych, korygowanie nieprawidłowych przekonań normatywnych dotyczących używania substancji przez otoczenie społeczne, osłabianie pozytywnych oczekiwań wobec skutków działania substancji psychoaktywnych.

Jeśli działania profilaktyczne koncentrują się na wzmacnianiu czynników chroniących, np. na rozwijaniu konstruktywnych zainteresowań, kształtowaniu umiejętności psychospołecznych, wspieraniu rodziców i rodziny, wzmacnianiu pozytywnego klimatu szkoły, to ich „profilaktycznym” celem jest kompensowanie lub redukowanie wpływu istotnych czynników ryzyka.

Wiedza na temat czynników ryzyka i czynników chroniących stanowi podstawę do opracowywania (i ewaluacji) skutecznych programów i strategii profilaktycznych.

3. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Złotów

W celu diagnozy zagrożeń społecznych na terenie gminy Złotów przeprowadzono badanie ankietowe, które objęło trzy wybrane grupy. Respondentami badania byli uczniowie szkoły podstawowej oraz szkoły ponadpodstawowej, dorośli mieszkańcy, a także sprzedawcy alkoholu na terenie gminy Złotów, łącznie 388 osób. Dzieci i młodzież szkolna - 73 uczniów szkoły podstawowej, dorośli mieszkańcy gminy – 81 osób, sprzedawcy alkoholu na terenie gminy – 10 osób. Próba był zróżnicowana pod względem zmiennych takich jak płeć, wiek oraz wykształcenie. Badanie miało miejsce w listopadzie oraz grudniu 2016 r. badany obszar dotyczył kwestii takich jak: problem alkoholowy, problem narkotykowy, problem przemocy.

PROBLEM ALKOHOLOWY

Jednym z najpoważniejszych problemów społecznych zdaniem dorosłych mieszkańców jest alkoholizm (96%), a także spożywanie alkoholu przez dzieci i młodzież (94%). Z ich wypowiedzi

wynika, iż skala zjawiska jest duża i taki stan rzeczy utrzymuje się od lat, a wręcz ma tendencję wzrostową. Zdaniem dorosłych mieszkańców gminy Złotów alkohol jest stosunkowo łatwo dostępny dla osób nieletnich (79%), a także dla osób nietrzeźwych (83%). Potwierdzają to również uczniowie – 10% uczniów szkoły podstawowej twierdzi, że zdobycie przez nich alkoholu byłoby łatwe, podobnie uważa aż 35% uczniów szkoły ponadpodstawowej. Sprzedawanie alkoholu osobom nieletnim to tylko jeden ze sposobów na jego uzyskanie. Z danych zebranych w toku badania wynika, że młodzież szkolna najczęściej zdobywa alkohol dzięki starszym kolegom (twierdzi tak 23% uczniów szkoły podstawowej, 53% uczniów szkoły ponadpodstawowej), prosi obcych ludzi pod sklepem o zakup (11% uczniów szkoły podstawowej, 17% uczniów szkoły ponadpodstawowej), a także podkrada rodzicom w domu (7% uczniów szkoły podstawowej, 18% uczniów szkoły ponadpodstawowej). Ponadto osoby nieletnie najczęściej spożywają napoje alkoholowe w domu (29% uczniów szkoły podstawowej, 50% uczniów szkoły ponadpodstawowej). Dzieci i młodzież szkolna, a także osoby dorosłe mają błędne wyobrażenia na temat alkoholu – wiele z nich uważa np., że alkohol w piwie jest inny i mniej groźny niż ten zawarty w wódce, oraz że nie uzależnia.

PROBLEM NARKOTYKOWY

Z odpowiedzi respondentów na pytania dotyczące narkotyków oraz dopalaczy można wnioskować, iż zażywanie środków psychoaktywnych nie jest bardzo powszechnym problemem na terenie gminy Złotów. Pytania dotyczące tych kwestii sprawiały jednakże badanym największe problemy z jednoznaczną odpowiedzią, a niezwykle często wybieraną opcją było "nie wiem". Może to oznaczać, iż społeczna wiedza na ten temat skali zjawiska na terenie gminy nie jest należyta. Niepokojąca jest niewiedza uczniów na temat substancji psychoaktywnych – aż 33% uczniów szkoły ponadpodstawowej uważa, że okazjonalne zażywanie marihuany nie prowadzi do uzależnienia, a 40% twierdzi, iż marihuana nie powinna być uznawana za narkotyk. 20% uczniów szkoły ponadpodstawowej wierzy również, że wszystkie narkotyki są bezpieczne, jeśli zażywa się je w odpowiedni sposób. Jeszcze większym brakiem gruntownej wiedzy, a także zaskakującą tolerancją względem substancji psychoaktywnych odznaczają się również dorośli mieszkańcy gminy – 59% z nich uważa, że wszystkie narkotyki są bezpieczne, o ile używa się ich w odpowiedni sposób, a 70%, że marihuana nie powinna być uznawana za narkotyk.

PROBLEM PRZEMOCY

Bardzo wielu mieszkańców gminy było świadkami przemocy (64% dorosłych mieszkańców, 30% uczniów szkoły podstawowej, 53% uczniów szkoły ponadpodstawowej). Część z nich doświadcza jej również osobiście (78% dorosłych, 25% uczniów szkoły podstawowej, 35% uczniów szkoły ponadpodstawowej). Z odpowiedzi respondentów wynika, że poważnym problemem w gminie Złotów jest przemoc domowa (16% dorosłych mieszkańców uważa, iż problem ten istnieje na terenie ich miejscowości, 20% uczniów szkoły ponadpodstawowej doświadczyło tego typu przemocy osobiście). Akty przemocy często bywają również stosowane w miejscach publicznych, szkołach oraz w pracy.

4. Problemy i cele strategiczne

	PROBLEM	CEL STRATEGICZNY	CEL CZĄSTKOWY	DZIAŁANIA
I	PICIE ALKOHOLU I ZAŻYWANIE NARKOTYKÓW ORAZ SZKODY ZDROWOTNE Z TEGO WYNIKAJĄCE	ograniczenie picia alkoholu i zażywania narkotyków oraz szkód zdrowotnych z tego wynikających	ograniczenie picia alkoholu i szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu, w tym zmniejszenie odsetka osób spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie	prowadzenie edukacji publicznej, profilaktyki zintegrowanej - szczególnie wobec młodzieży z klas VI-VIII szkół podstawowych gminy Złotów, w związku z ryzykiem szkód wynikających z różnych wzorów spożywania alkoholu
			ograniczenie zażywania narkotyków i szkód zdrowotnych wynikających z używania i uzależnienia od narkotyków	prowadzenie edukacji publicznej, profilaktyki zintegrowanej szczególnie wśród młodzieży z klas VI-VIII szkół podstawowych gminy Złotów, na temat działania narkotyków na organizm i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorów spożywania narkotyków
II	ZABURZENIA ŻYCIA RODZINY	ograniczenie zaburzeń życia	poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego członków rodziny z rodziny	podejmowanie działań o charakterze interwencyjnym i pomocowym przez GKRPA

DYSFUNKCYJNEJ LUB ZAGROŻONEJ PATOLOGIĄ, W TYM SZKODY ZDROWOTNE I ROZWOJOWE DZIECI Z TYM ZWIĄZANE	rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci	dysfunkcyjnej lub zagrożonych patologią	wspieranie istniejącego punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych wspieranie Izby Wyrzeźwień
		utrwalenie postaw abstynenckich w środowisku lokalnym, szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz zwiększenie świadomości w zakresie korzyści płynących z prowadzenia zdrowego stylu życia	wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w zakresie pomocy rodzinom dysfunkcyjnym lub zagrożonych patologią
		poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego dzieci z rodziny dysfunkcyjnej lub zagrożonych patologią	wspieranie istniejących świetlic z programem opiekuńczo-wychowawczym w Kleszczynie, Sławianowie, Radawnicy oraz z programem socjoterapeutycznym w Górznej dożywianie dzieci uczęszczających do świetlic z programem opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym
		zmniejszenie skali naruszeń prawa w zakresie sprzedaży alkoholu bez wymaganego zezwolenia oraz wbrew jego warunkom i zasadom	kontrolę przedsiębiorców korzystających z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych

5. Finansowanie działań

Finansowanie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Złotów na rok 2019 będzie odbywało się w ramach środków pozyskanych przez gminę Złotów z pobieranych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych w 2019 r.

6. System wdrażania programu

1. Jednostką koordynującą realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Złotów na rok 2019 jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz powołany w tym celu koordynator.

2. Z tytułu podejmowanych działań o charakterze interwencyjnym i pomocowym w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi każdy z członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje wynagrodzenie:

- a) za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 10% kwoty brutto minimalnego wynagrodzenia,
- b) za udział w jednym posiedzeniu sądu w wysokości 25 zł brutto.

3. Koordynator z tytułu podejmowanych czynności w zakresie powierzonych obowiązków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Złotów na rok 2019 otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 500 zł brutto.

7. Preliminarz wydatków na rok 2019

Lp	OPIS DZIAŁANIA	WYDATKI	KLASYFIKACJA		REALIZACJA	
					sposób	termin
1	2	3	4		5	
1	Prowadzenie profilaktyki zintegrowanej szczególnie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na temat działania narkotyków na organizm i ryzyka szkód wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych	452,00	85153	Zwalczanie narkomanii	WYBÓR OFERT ZALEŻNIE OD POTRZEB (umowa)	CAŁY ROK
	a Zakup usług związanych z przeprowadzeniem zajęć profilaktycznych - dotacja celowa	452,00				
2	Prowadzenie profilaktyki zintegrowanej, wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na temat działania alkoholu na organizm i ryzyka szkód wynikających z jego nadużywania	453,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	WYBÓR OFERT ZALEŻNIE OD POTRZEB (umowa)	CAŁY ROK
	a Zakup usług związanych z przeprowadzeniem zajęć profilaktyczno-edukacyjnych – dotacja celowa	453,00				
3	Wspieranie istniejącego punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu	5400,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	ROZPATRZENIE WNIOSKU (umowa)	CAŁY ROK
	a Wynagrodzenie terapeuty uzależnień (12 x 450,00)	5400,00				
4	Podejmowanie działań o charakterze interwencyjnym i pomocowym przez GKRPA	19915,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	(umowa)	CAŁY ROK
	a Wynagrodzenie koordynatora GKRPA wraz z pochodnymi	7180,00				
	b Wynagrodzenia członków GKRPA za udział w posiedzeniach komisji (4x12x225,00)	10800,00				
	c Wynagrodzenia członków GKRPA za udział w posiedzeniach sądu (15 x 25,00)	375,00				
	d Zakup usług związanych ze sporządzaniem opinii psychiatryczno- psychologiczno-sądowych	1080,00				
	e Wnioskowanie do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia <ul style="list-style-type: none"> ▪ opłata stała za wnioski do sądu ▪ opłata stała za postanowienia 	480,00			ZALEŻNIE OD POTRZEB	
5	Dofinansowanie programów realizowanych przez Izbę Wytrzeźwień	7743,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	(umowa)	VIII 2019
	a Forma dotacji celowej udzielonej gminie Piła na podstawie zawartego porozumienia	7743,00				
6	Finansowanie działalności świetlic z programem opiekuńczo-wychowawczym	21600,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi Świetlice opiekuńczo-wychowawcze	(umowa)	Kleszczyna, Sławianowo, Radawnica I-VI IX-XII 2019
	a Wynagrodzenie dla koordynatorów świetlic w Kleszczynie, Sławianowie, Radawnicy podstawie umowy zlecenia (3 os .x 10 m-cy x 370,00 zł)	11100,00				
	b Zakup artykułów papierniczych do świetlic w Kleszczynie, Sławianowie, Radawnicy (3 świetlice x 10 m-cy x 50,00)	1500,00			ZALEŻNIE OD POTRZEB	
	c Dożywanie dzieci uczęszczających do świetlic w Kleszczynie, Sławianowie, Radawnicy (3 świetlice x 10 m-cy x 300,00)	9000,00				
7	Finansowanie działalności świetlicy z programem socjoterapeutycznym	22157,00	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi Świetlica socjoterapeutyczna	(umowa)	Górzna I-VI IX-XII 2019
	a Wynagrodzenie koordynatora na podstawie umowy zlecenia (1600,00 x 10 m-cy) wynagrodzenie 1350,00 zł brutto 10h/tydzień	16257,00				
	b Zakup materiałów i usług	5900,00			WYBÓR OFERT ZALEŻNIE OD POTRZEB	
	RAZEM	77720,00				

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr XLVI.472.2018 Rady Gminy Złotów z dnia 17 października 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Złotów na rok 2019

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w celu realizacji zadań opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Gminnym Programem”. Gminny Program uchwała rada gminy.

W związku z powyższym, podjęcie w/w uchwały uznaje się za zasadne.